

Wommelgemse Heemkundige Kring "De Kaeck" VZW

MEDEDELINGENBLAD

Afgiftekantoor : Wommelgem
P608269

Ledenblad: April-Mei 2025 nummer 416
Tweemaandelijks tijdschrift, verschijnt op 1 februari, 1 april, 1 juni,
1 augustus, 1 oktober, 1 december
Oplage : 130 exemplaren.
ISSN=0777-804X

Verantwoordelijke uitgever: Eddy Smits - Schaarbosstraat 10 – 2160 Wommelgem – tel.: 03/354.40.72
e-mail: eduard.smits@skynet.be - "W.H.K. De Kaeck": www.dekaeck.be - Bankrekening (IBAN) : BE12 9799 5205 4092

TE NOTEREN:

- *10 mei : Dagreis naar Zoutleeuw
- * 1 juni : Open Kerkendag
- * 21-22 juni : Sint Jansfeesten
- * 21 juli : Fietstocht

KOM OP TEGEN KANKER – 1 mei

Door omstandigheden buiten onze wil kunnen we dit jaar niet deelnemen aan "Kom op tegen Kanker". Maar dat wil niet zeggen dat onze leden geen bezoek kunnen brengen aan deze organisatie. Op 1 mei kun je in het Brieleke "proeven" van een waaier aan sportieve activiteiten. Zeker doen!

DAGREIS IN SAMENWERKING MET HET DAVIDSFONDS. – 10 mei

Op 10 mei brengen we, samen met het Davidsfonds Wommelgem-Borsbeek, een bezoek aan het pittoreske stadje Zoutleeuw.

Het programma ziet er uit als volgt:

8.00u: Vertrek Brieleke

9.30u: Aankomst Zoutleeuw - Ontvangst met kop koffie/thee en gebak

10.00u: Geleid bezoek aan stadhuis, Grote Markt en Sint Leonarduskerk.

12.00u: Middagmaal: varkensgebraad, wortelen en erwten of bonen, gebakken aardappeltjes OF preistoemp met gepaneerde vis en mosterdsausje (drank bij het middagmaal voor eigen rekening)

13u: Vrije tijd in Zoutleeuw voor een historische wandeling of horecabezoek.

15.30u: Bezoek met gids aan artisanale brouwerij Wilderen

16.30u : Ambachtelijke broodmaaltijd

17.30u : Terugreis.

De kostprijs voor deze dagreis is vastgesteld op € 65,-. Als je nog niet ingeschreven bent, doe het dan nu en wacht niet tot 26 april, de laatste dag waarop je voor de reis kunt inschrijven.

Inschrijven bij Nicole Heylen vóór 26 april. Uw deelname is definitief na ontvangst van de vereiste deelnamesom. Gelieve bij uw betaling te vermelden welke gerecht uw voorkeur heeft voor het middagmaal: varkensgebraad of gepaneerde vis.

Uw inschrijving wordt pas definitief na overschrijving van de deelnamesom op rekening BE12 9799 5205 4092 van de Wommelgemse Heemkundige Kring "De Kaeck"

OPEN KERKENDAG – 1 juni

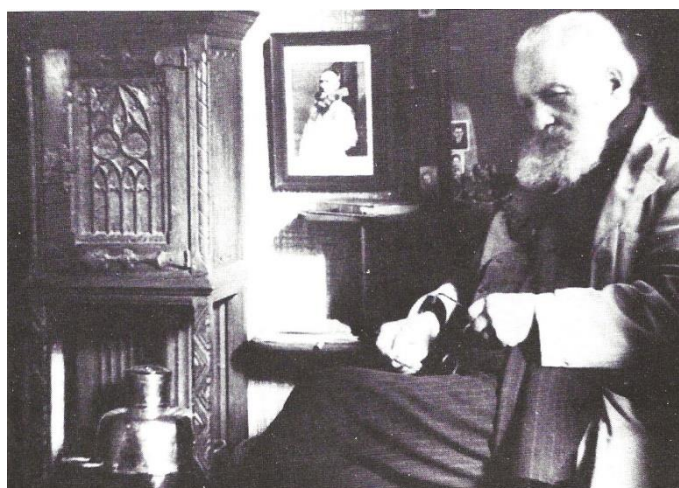
Ook dit jaar werkt onze kring mee aan de organisatie "Open Kerkendagen". Wat er juist uit de bus gaat komen, is nog in volle bespreking maar het ziet er naar uit dat we dit jaar de parochie O. L. Boodschap – Kandoncklaer in de "spotlights" plaatsen. Hierbij gaat onze aandacht zeker naar de kunstenaars Albert Raus en Jos Schippers.

Albert Raus, een rasechte Wommelgemenaar, en zoon van de laatste "sassenier" op het spuihuis, tekende de prachtige kruisweg die je tijdens deze "Open Deurdagen" kunt bewonderen. Ook enkele andere werken van zijn hand zullen te zien zijn.

Albert Raus

Jos Schippers is een Antwerpenaar van geboorte en verbleef op het hof Kandoncklaer van 1921 tot 1928. Jos Schippers verwierf wereldfaam met zijn schilderijen waarop taferelen die zo gegrepen zijn uit de samenleving. Maar op die schilderijen geen mensen maar apen.

Jos Schippers, dromend in zijn zitkamer op hof Kandoncklaer

En mogelijk wagen we een poging om even in de diepere geschiedenis van Kandoncklaer te duiken, waarbij het risico "ons op zeer glad ijs te begeven" groot is.

Hou deze dag vrij en breng een bezoekje aan het kerkje op Kandoncklaer.

EERSTE VRIJDAGWANDELINGEN - 2 mei & 6 juni

Op **vrijdag 2 mei 2025** wandelen we van Herentals Watervoort naar Lichtaart en terug naar Herentals. Deze wandeling brengt ons langs de Herentalse bossen en het Zwart Water tot Lichtaart. We vertrekken met bus **42a** richting Lier Veemarkt om 09.07 uur aan de halte Dorp (Welkomstraat) (wees iets vroeger aan de bushalte). We rijden tot halte Broechem Van Den Nestlaan om er om 09.27 uur bus 39 nemen tot de halte Massenhoven Kerkstraat. Daar wachten we tot 09.53 uur op bus **X42** naar Herentals. Wij stappen af aan de halte Herentals Watervoort vanwaar we de wandeling beginnen. Onze picknick eten we op in café In de Heide te Lichtaart. We keren langs andere wegen terug door de bossen en langs de Nete tot Herentals waar we bus 85 nemen tot Lier Station. Aansluitend gaat het met bus 42a terug naar Wommelgem.

Deze wandeling staat in het teken van 'Kom op tegen kanker' en zij die willen kunnen een bijdrage van 5 euro geven die zal worden overgemaakt aan de gemeente Wommelgem.

Natuurgebied "Zwart Water" © Agentschap Natuur en bos – Ludo Lauwen

De juniwandeling vindt plaats op **vrijdag 6 juni 2025**.

We wandelen in Halle door de bossen en in de namiddag naar Zandhoven.

We vertrekken met bus **42a** richting Lier Veemarkt om 09.07 uur aan de halte Dorp (Welkomstraat) (wees iets vroeger aan de bushalte). We rijden tot halte Broechem Van Den Nestlaan om er om 09.27 uur bus 39 te nemen tot de halte Halle Tappelweg om vandaar de wandeling aan te vangen. Het gaat door de Halse bossen tot in het centrum waar we in café Hal Central onze picknick aanspreken. Na de middag gaat het langs andere Halse en Zandhovense bossen naar Zandhoven. Daar nemen we bus 39 naar Broechem en bus 42a naar Wommelgem.

Meebrengen:

regenkledij, buskaart, stapschoenen, picknick, geld voor dranken.

De afstand is gewoonlijk ongeveer 15 km. Als alles naar wens verloopt komen we ten laatste rond 17 uur terug in Wommelgem toe.

Herman MEEUS : tel 0484 49 48 96

Flyers met alle informatie over deze wandelingen zijn te bekomen aan het loket van de sportdienst in het Brieleke.

SCHENKINGEN

* Van de familie Tubex ontvingen we een klein archief aan documenten, boeken en overlijdensprentjes verzameld door ons oud-bestuurslid en erepenningmeester August Tubex.

* Lutgard Jochems bezorgde ons via, via, een doos met informatie allerhande. Een vluchtige blik in de doos: overlijdensprentjes, liedjesteksten, sketches en nog meer.

* J. De Peuter bezorgde ons een netzakje met fototoestel, toneelkijker, reisetui met naaigerief, precisieweegschaal, pakje luciferdoosjes en speelgoed-auto's waaronder een prachtige "stadsbus".

* Erna Cools gaf ons enkele afbeeldingen van de kerk op Kandonklaar.

DANK AAN ALLE SCHENKERS!

WAT VOORBIJ IS

* Op 13 januari vierden we "Verloren maandag", een folklorefeest waarover nog steeds discussie bestaat waar en wanneer dit voor de eerste maal plaats vond. Dat het hoofdzakelijk een "Antwerps" gebeuren is, blijkt ondertussen wel vast te staan. Hoe dan ook, we lieten het niet aan ons hart komen en genoten van de heerlijke worstenbroden en/of appelbollen, vers gemaakt door ons medelid Brigitte Spelters. Bedankt Brigitte!

* Op 1 maart gaf ons lid Willy Jacobs een lezing over "Vesting en Haven van Antwerpen – Wederzijdse beïnvloeding door de eeuwen heen". Een boeiend stukje plaatselijke geschiedenis met bovenlokaal een internationaal tintje. Een prachtige en goed gedocumenteerde lezing waaruit we weer wat bijgeleerd hebben. Proficiat Willy!

* Op 4 maart, de vooravond van Aswoensdag, was het moment daar om aan te knopen met een andere traditie: "pruimenvlaaitjes". Blijkbaar is ook dit een typisch Antwerps gebruik en vind het haar oorsprong in het begin van de vastenperiode. Volgens Felix Timmermans blijkt dat het nuttigen van een pruimenvlaai een weldaad was voor arme mensen.

Later werd dit overgenomen door de meer "gegoede burger" (die na "Vette Dinsdag" toe was aan een lichter en gezonder hapje). Wij smulden van de heerlijke spietjes pruimenvlaai (gemaakt door ons medelid Brigitte Spelters. Dank hiervoor!) en in één van deze spietjes was dan ook nog een poppetje verborgen. Agnes Van der Auwera beet er haar tanden bijna op stuk maar werd nadien gekroond tot "Koningin van onze Heemkring".

* Op 22 maart was er de traditionele "en bij wet verplichte" algemene vergadering. Hoogtepunt de mooie fotoreportage over de werking in het afgelopen jaar. Een dik proficiat en dank aan ons medelid Herman Meeus. Een tweede hoogtepunt, dat eigenlijk niets met de vergadering te maken had : de traditionele pannenkoekenslag. Ons medelid Louis Van Gorp had voor "den deeg" gezorgd en bestuurslid Etienne Swaans bakte er lustig op los. Bedankt mannen : de pannenkoeken waren heerlijk!

OUDERDOMSKWAAL.....

Neen beste leden, we gaan het hier niet hebben over een pijntje hier en een zalfje daar maar wel over het "ouder wordende ledenbestand" van onze kring. We kunnen er niet naast kijken : de gemiddelde leeftijd van onze leden ligt vooraan in de zeventig en hier moet, hoe dan ook, verandering in komen wil onze kring in de toekomst overleven. Uiteraard kennen we ook in het bestuursorgaan deze trend en gaven de voorzitter en schatbewaarder reeds aan een stapje terug te willen zetten.

Dat de voorzitter-secretaris in zijn jaaroverzicht tijdens de algemene vergadering zich meerdere keren de vraag stelde : "zijn we wel goed bezig" had dus niet enkel te maken met de steeds verdergaande professionalisering van de heemkundige activiteiten maar ook, en hoofdzakelijk, met de nood aan verjonging van het ledenbestand en het bestuursorgaan.

Hoe we dit gaan aanpakken? Eerlijk gezegd : we weten het niet. Maar we willen wel starten met het bewustmaken van onze leden om er iets aan te doen. Laat ons al beginnen met "jongere" mensen aan te spreken, ze te vertellen over de heemkundige kring, ze te zeggen dat we hen nodig hebben. "Werk" is er genoeg te doen en we maken ons sterk dat er voor ieder wel een jobke is dat hij of zij graag zou doen.

HEIMWEE

"Zowat elke dag sta ik in de keuken om het dagelijks middagmaal te bereiden. Doorgaans gebruik ik dan meerdere toestellen tegelijk : de kookplaten om aardappelen en groenten gaar te maken, de oven om een stukje gebrad te bakken, de magnetron om de soep op te warmen...

Er gebeuren inderdaad veel dingen tegelijk, maar toch is het niet die vorm van multitasking die me stress bezorgt, wel de indicatiegeluiden die aan al die apparaten gekoppeld zijn. Het keukegebeuren speelt zich af tussen displays en schermpjes en gebeurt met een lichte toets van een vinger op gevoelige touchscreens.

Telkens de kooktijd van de gerechten ten einde is, krijg ik een signaal. De oven begint te piepen, de magnetron geeft meerdere seintjes, de kookplaat waarschuwt me luidkeels en als ik tegelijk de vaatwasser gebruik, komt daar nog eens een irritant zoemend geluid bovenop.

Bovendien heeft elk toestel nog een waarschuwinglampje of een flikkerlichtje en geeft iedere display ook nog de juiste tijd aan. De moderne keuken heeft meer weg van een controlekamer van de NASA dan van een gezellige plek om tijd te spenderen met je gezin.

Vaak bekruipt me dan ook een gevoel van heimwee naar de tijd dat ik als kind met mijn ouders bij mijn grootouders woonde. In gedachten bevind ik me weer in hun keuken.

De spil van de keuken was de Leuvense stoof, een multifunctioneel gebruiksvoorwerp dat werkelijk in bijna alle huishoudelijke taken voorzag.

Op de eerste plaats verschaftte het een deugddoende warmte tijdens ijskoude winters, maar de plattebuiskachel, zoals ze soms ook werd genoemd, diende ook als fornuis. Dat kon, doordat de warmte eerst door de kast werd gevoerd en pas nadien door de schoorsteen. In de kachel bevonden zich rookgaten die konden worden verkleind. De Mechelse stoof, of Brabantse kachel, twee andere benamingen voor dit praktische object, bestond uit een vierkant onderstel en een aslade.

Aan de zijkant waren twee ijzeren stangen bevestigd. Daaraan werden handdoeken gehangen om te drogen en ook de stoofhaak.

Iedere dag moest de stoof worden aangemaakt. Eerst werd krantenpapier in brand gestoken, daarna werden kleine blokjes aanmaakhout gebruikt. Als het vuur goed was aangewakkerd, volgden de kolen. Met de pook werd alles goed aangestookt.

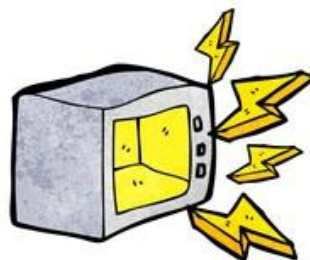
Hoe vaak hing ik als kind niet rond mijn grootmoeder als zij het eten bereidde : dampende soep, spek met eieren, aardappel-/wortelpuree.

De stoof diende ook om water te warmen voor de afwas, voor de was of zelfs voor een warmwaterkruik. En als er moest gestreken worden, werden de gietijzeren ijzers erop opgewarmd.

Als ik moegespeeld en rillend van kou van buiten kwam, werden mijn pantoffels even in de oven gelegd om ze lekker warm te krijgen. Het gebeurde al eens dat ze werden vergeten en dat een brandlucht aangaf dat de pantoffels verbrand waren.

Toch gaat er niets boven de avonden waarop iedereen rond de Leuvense stoof was geschaard en er volop verhalen werden verteld bij het rustgevende tikken van breinaalden.

Maar plots word ik bruusk uit mijn dagdroom gehaald door het doordringend fluitsignaal van de magnetron.

shutterstock.com · 198034664

Vivine Burssens –Uit : Seniorennet Magazine Jrg.16-
nr.3 - 2025